

ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇನಾ ನೆಲೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಿಲ್ (ಮುನ್ಸೂಚನಾ) ಗೋಪುರಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು, ರೇಡಿಯೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕರು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂದೂ ಅನೇಕ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾವೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಕೃಷಿಗೆ ನಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತ ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್‌ನ ಬಹುಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಉಗಿ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ, ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಪೈಪೋಟಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಯಂತ್ರಗಳ ಚಾಲನೆಗೆ, ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಪಂಪ್ ಮಾಡಲು ಉಗಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆಲ್ಲ ಗಾಳಿಶಕ್ತಿಯ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳು ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದವು. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಜೀವನಾಡಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ-ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಅವುಗಳ ಮರು ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಜೀವಂತಿಕೆ ತುಂಬುವ ಯಾವ ಅಪಕಾಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ವಾಸಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಶದ ಹತ್ತಾರು ಗಾಳಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ, ವಿವಿಧ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನೋಡುಗರನ್ನು ಸದಾ ಸೆಳೆಯುತ್ತ ನಿಂತಿವೆ.

ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್‌ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಕ್ಕೊಂದು ಜಾಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಕೊಕೆನ್‌ಹಾಫ್ ಪುಷ್ಪ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ ದ್ವಜದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ರಂಗಿನ ಹೂಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನೋಡುಗರನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನೀಲಾಕಾಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತು ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ಈ ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳು ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕೇವಲ 991 ಮಾತ್ರ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 397 ಕಾಲುವೆಗಳ ನೀರೆತ್ತಲು ಹಾಗೂ 594 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್ ಅಸ್ಮಿತೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿಶ್ವಪಾರಂಪರಿಕ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಕಾಯ್ದುಡಲು ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿವೆ. 'ಕಿಂಡರ್ ಜಿಟ್ಟಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ 19 ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳಿರುವ ತಾಣವನ್ನು 'ವಿಶ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ'ವೆಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಘೋಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ವಾರ್ಷಿಕ ಗಾಳಿಯಂತ್ರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಂಗಾತಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ 'ಗಾಳಿಯಂತ್ರ'ಗಳನ್ನು ನೆದರ್‌ಲೆಂಡ್‌ನ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಆಕಾರಗಳ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೂ 'ಗಾಳಿ ಯಂತ್ರ'ವನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟಿದೆ.